

Bijlage 3: Monitoring NP Onderwijs

Met het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) komen extra middelen beschikbaar voor het onderwijs. De overheid wil enerzijds zorgen voor spoedige en snelle inzet van deze middelen om de nadelige effecten van corona op te lossen. Anderzijds wil de overheid zicht hebben op de besteding van deze middelen, en op de daarmee ontplooiende acties. Om aan deze behoefte te kunnen voldoen, is een substantiële inspanning nodig van betrokken partijen. Een direct causaal 1-op-1 verband tussen activiteiten en het eindresultaat is overigens niet te leggen, daarvoor zijn onderwijs en leren te complex. Bovendien zullen extra acties vaak gecombineerd worden met bestaande initiatieven. Partijen hebben gepoogd om binnen dit spanningsveld een werkbaar proces op te stellen voor monitoring, verantwoording en evaluatie. Deze bijlage gaat achtereenvolgens in op het doel van de monitoring, de vorm van de implementatiemonitor en de verantwoording aan de Tweede Kamer over het plan, de voortgang en de eindrapportage. Tot slot belicht deze bijlage welke afspraken we maken over het verrijken van de verzamelde monitorinformatie door middel van interviews.

Doel van de monitoring

Het doel van de monitoring is het gezamenlijk volgen van de voortgang van het NPO, zodat de sector en de minister in beeld hebben wat goed gaat, waar bijsturing nodig is en welk vervolg het NPO zal moeten krijgen. Op basis van de monitor brengen we de maatschappij, inclusief de Tweede Kamer, op de hoogte wat er met de NPO middelen gaat gebeuren en is gebeurd. Tweemaal per jaar informeert de minister de Tweede Kamer op (sub-)sectoraal niveau over de voortgang van het NPO. Dit vindt plaats aan de hand van een macromonitor, waarin informatie uit landelijke monitoringinstrumenten wordt gebruikt. Daarnaast wordt een implementatiemonitor uitgevoerd.

De implementatiemonitor

De implementatiemonitor is een halfjaarlijkse sectoranalyse om de planvorming en implementatie van het NPO in kaart te brengen. Deze monitor brengt de inspanningen en bestedingen in kaart. Uitgangspunt daarbij is dat gebruik kan worden gemaakt van de bestaande data-infrastructuur, definities en jaarverslagen van de mbo-scholen, hogescholen en universiteiten.

De eerste analyse (rondom het plan van aanpak) zal alle instellingen betreffen. De halfjaarlijkse tussentijdse analyses zullen telkens gebaseerd zijn op een representatieve steekproef. Ten behoeve van de eindrapportage zullen wederom alle instellingen worden bevestigd.

Een onderzoeksbureau zal de opgeleverde informatie van mbo-scholen, hogescholen en universiteiten verzamelen en verwerken. Tevens zal zij met de instelling contact opnemen indien het bureau toelichtende vragen heeft over de aangeleverde informatie. Over de opdrachtverstrekking aan het onderzoeksbureau vindt tijdig afstemming plaats tussen het ministerie en de sectorraden.

Een handreiking voor de inrichting van de "corona-paragraaf" in het bestuursverslag wordt door OCW, in afstemming met MBO Raad, VH en VSNU, opgesteld.

I Rapportage aan TK voor herfstreces 2021

Blok A Het Plan

Proces: Planvorming/ontwikkeling, betrokkenheid MR en andere stakeholders

De individuele instellingen hebben de vrijheid om vanuit de eigen situatie aan de hand van bijlage 1 van het bestuursakkoord hun bestedingsplannen op te stellen en af te stemmen met de interne en waar aan de orde externe stakeholders, waarbij voor de centrale medezeggenschapsraad het instemmingsrecht geldt. Alle instellingen stellen hun bestedingsplannen (inclusief een bondige toelichting op onderstaande items) beschikbaar aan het onderzoeksbureau. De instellingen geven zelf hun 'plan van aanpak' vorm, waarbij de onderstaande punten van belang zijn, met het oog op de halfjaarlijkse rapportage aan de Tweede Kamer¹:

- Een toelichting op het proces hoe de plannen tot stand zijn gekomen;

¹ Ter verduidelijking: er vindt geen formele beoordeling van het plan plaats door het onderzoeksbureau.

- Overzicht van de verschillende thema's (zoals vermeld in bijlage 1) en de daaraan verbonden acties² waar de NPO-middelen (en eventuele aanvullende middelen) voor worden ingezet, de motivatie hiervoor en indien bekend de (extra) personele inzet naar functietype en overige kosten;
- Looptijd van de acties;
- Beoogde verdeling van de NPO-middelen over de verschillende thema's en acties;
- Indien er naast middelen uit de corona-enveloppe ook andere middelen worden ingezet voor het voorkomen of inhalen van studievertraging bij studenten die is ontstaan door de coronamaatregelen, kan de instelling er voor kiezen dit aanvullend te vermelden;
- Indien een actie buiten de lijst met thema's is gekozen, dan moet dit gemotiveerd worden.

II Analyses voorjaar 2022 en najaar 2022

Blok B Monitoring gedurende de uitvoering

De acties sluiten in de basis aan bij de 6 thema's die in het bestuursakkoord zijn genoemd. In het voorjaar 2022 en in het najaar 2022 voert het onderzoeksbureau een steekproef uit bij een representatief deel van de instellingen. Het onderzoeksbureau vraagt daarbij de volgende informatie op per thema uit het bestuursakkoord (artikel 2 lid 1):

- In welke fase van uitvoering de acties zijn en hoe de voortgang is ten opzichte van het ingediende plan voor de herfst 2021;
- Hoe de inzet van de middelen tot het moment van rapportage verloopt (voorjaar 2022, najaar 2022);
- Als er tussentijds ten opzichte van het initiële plan nieuwe acties worden ondernomen (met instemming van de medezeggenschap), wordt dit aangegeven en een omschrijving gegeven als in Blok A, en wordt dit gemotiveerd;
- Verdere uitwerking van acties op het gebied van (extra) personele inzet en overige kosten.

III Eindrapportage zomer 2023

Blok C Eindrapportage

Het onderzoeksbureau zal, naast gebruik te maken van in de jaarverslagen beschreven inspanningen, voor de verschillende thema's uit het bestuursakkoord de volgende informatie opvragen ten behoeve van de eindrapportage:

- Hoeveel middelen zijn in totaal ingezet in 2021 en 2022, hoeveel middelen zijn nog niet uitgegeven en hoe wordt er zorg voor gedragen dat in 2023 deze middelen alsnog aan de gestelde doelen en mogelijke thema's en acties tot besteding zullen geraken.
- Wat is de geschatte gerealiseerde extra personele inzet geweest, gesplitst in functiegroepen.

IV Informatie ter verrijking van het geaggregeerde beeld

Naast de bronnen die voortkomen uit monitoring, kan de eindrapportage worden gebaseerd op aanvullende informatie op instellingsniveau. Gebleken is dat veel instellingen zelf aanvullend onderzoek doen naar de effecten van coronamaatregelen op studenten en docenten. Deze informatie wordt via verschillende netwerken gedeeld, en is deels ook openbaar. Partijen spannen zich in om deze informatie ook mee te nemen in studies naar de maatregelen.

In overleg tussen OCW en de sectorraden kan het onderzoeksbureau zowel in fase II en fase III op opleidingsniveau steekproefsgewijs extra informatie vragen om het beeld uit de aangeleverde informatie te verrijken. Het gaat in dat geval om het verzamelen van voorbeelden van acties en de ervaringen van studenten en docenten daarmee.

Onderdeel van deze analyse kan een beperkt aantal korte interviews door het onderzoeksbureau zijn, waarbij de geïnterviewden in overleg tussen instelling en het bureau worden geselecteerd. Zoals in het begin van dit document aangegeven, is het uitgangspunt dat instellingen gebruik maken van de bestaande data-infrastructuur.

² Het is niet wenselijk elke concrete actie in het centrale plan op te nemen. Hier kan worden volstaan met het benoemen van *type* concrete actie, zoals bijvoorbeeld extra inhaalklassen of zomerschool. Niet voor iedere daarbinnen te onderscheiden activiteit die dus onder een dergelijke noemer valt hoeft afzonderlijk gerapporteerd te worden.